

گزارش یک

کارنامه ۳۴ ماه خادم ملت

دوستی با همسایگان و قدرت‌های متحد منطقه‌ای

گزارش ۲
جعفر برزگر

آیت‌الله رئیسی با قرار گرفتن در رأس قوه مجریه سیاست تعمیق روابط با همسایگان و تنوع‌بخشی به سیاست خارجی دولت را اعلام کرد. دولت مردمی بر همین اساس در سه سال فعالیت خود و مبتنی بر سیاست رئیس‌جمهور اقدامات مختلفی را در سیاست خارجی شروع کرد و به نتیجه رساند.

عضویت ایران در شانگهای

۱۳ تیر ۱۴۰۲ عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای در نشست مجازی سران این سازمان به ریاست هند رسماً تصویب و اعلام شد. ایران از سال ۲۰۰۵ عضو ناظر این پیمان بود. سازمان همکاری شانگهای در سال ۱۹۹۶ از سوی رهبران چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان با هدف برقرار کردن موازنه قدرت در برابر نفوذ امریکا و ناتو به نام شانگهای ۵ پایه‌گذاری شد. آیت‌الله رئیسی با اعلام سیاست توازن‌بخشی به سیاست خارجی، عضویت در این سازمان را پیگیری کرد و در نهایت ایران در کنار چین، روسیه، هند، قزاقستان، تاجیکستان، قرقیزستان، پاکستان و ازبکستان به عنوان عضو نهم شانگهای به صورت رسمی معرفی شد.

عضویت ایران در «بریکس»

ایران در دولت مردمی در گام بعدی سیاست خارجی خود در دوم شهریور سال گذشته به عضویت بریکس درآمد. گروه بریکس ابتدا شامل برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی بود و یک پیمان اقتصادی محسوب می‌شود. هدف آن مقابله با سلطه نظم جهانی به رهبری امریکاست. روسیه گروه بریکس را در سال ۲۰۰۹ تأسیس کرد و در حال حاضر ۴۲ درصد از جمعیت جهان، ۳۰ درصد از جغرافیای جهانی و ۲۴ درصد از تولید اقتصادی جهانی را تشکیل می‌دهد. عضویت ایران در بریکس بازتاب گسترده‌ای در فضای اقتصاد جهانی داشت.

ورود ایران به عنوان بازیگری مهم به اوراسیا

اوراسیا شامل جغرافیایی بین اقیانوس آرام در شرق، اقیانوس اطلس در غرب، اقیانوس منجمد شمالی در شمال و آفریقا، مدیترانه و اقیانوس هند در جنوب است. ایران با عضویت در پیمان‌های مختلف و امضای پیمان‌های دوجانبه با کشورهای چین، روسیه و دیگر کشورها خود را به عنوان بازیگری قدرتمند در اوراسیا جا انداخت.

ترمیم روابط با برخی کشورهای عربی و آفریقای

در دوران دولت حسن روحانی ایران با برخی کشورهای عربی و آفریقای دچار چالش‌های جدی شده بود که در دولت آیت‌الله رئیسی بسیاری از این چالش‌ها حل شد. برقراری

روابط مجدد با عربستان مهم‌ترین اقدام در این حوزه بود که با تدبیر آیت‌الله رئیسی انجام شد. ترمیم روابط با کویت، مصر، لیبی، سودان، جیبوتی و مالدیو هم در ذیل تعمیق روابط با کشورهای مختلف در دولت مردمی انجام شد.

دریافت بدهی قدیمی از انگلیس

قبل از انقلاب، ایران با انگلیس قرار دادی مبنی بر دریافت چندین تانک چقیقین امضا کرده بود که بعد از انقلاب، انگلیس از تحویل این تانک‌ها خودداری می‌کرد اما پول ایران را هم پس نمی‌داد که بالاخره بعد از چنددهه دولت آیت‌الله رئیسی موفق شد بدهی ۴۰۰ میلیون پوندی را از انگلیس دریافت کند.

شکست حصار تحریم نفت ایران

نفت به عنوان اصلی‌ترین منبع درآمد ایران مورد طمع دشمنان قرار گرفته است تا مانع کسب درآمد ایران شود و در نهایت اقتصاد ایران را فلج کند. همه آمارهای بین‌المللی نشان می‌دهد در دولت آیت‌الله رئیسی فروش نفت ایران به شدت افزایش پیدا کرد و حتی از سطح تحریم‌ها نیز فراتر رفت، یعنی ایران موفق شد فروش نفت خود را به بیش از ۳ میلیون بشکه برساند.

«وعده صادق» هیمنه اسرائیل را شکست

۱۳ فروردین امسال رژیم صهیونیستی کنسولگری ایران را در دمشق مورد هدف قرار داد. ایران در مقابل ۲۴ فروردین با یک عملیات گسترده پهنادی و موشکی به اسرائیل حمله کرد؛ عملیاتی که بی‌سابقه بود و معادلات امنیتی در منطقه را به هم زد و منطق بازدارندگی متفاوتی را به رژیم صهیونیستی تحمیل کرد. این حمله با حمایت آیت‌الله رئیسی انجام شد.

گسترش روابط ایران و روسیه

گسترش و تعمیق روابط با کشورهای قدرتمند و دارای ظرفیت‌های فراوان در حوزه‌های مختلف در دولت مردمی در دستور کار قرار گرفت. گسترش روابط ذیل همین راهبرد انجام شد که شاهد سفر آیت‌الله رئیسی به روسیه و دیدار با پوتین بودیم. علاوه بر روابط سیاسی، روابط و مبادلات تجاری دو کشور هم به سطح جدیدی ارتقا پیدا کرد، یعنی مبادلات تجاری بین مسکو و تهران به ۴ میلیارد دلار رسید. همچنین رژیم بدون ویزا بین کشورها برای گردشگران شروع به کار کرد.

شهید جمهور

۲- دادستانی کرج، تهران و همدان

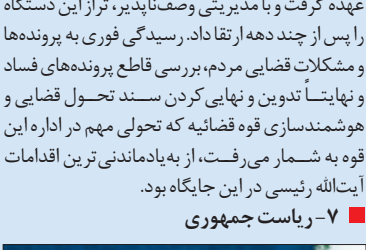
که مدال افتخار خادم‌الرضاع) بر سینه مرد تقوا و عمل نشتند و در این مدت کوتاه، زمینه‌ساز تغییرات گسترده در ساختار اداره آستان قدس رضوی به سود محرومان، زائران و مجاوران حضرت علی‌بن‌موسی‌الرضاع) شد.

۶- ریاست قوه قضائیه

رئیس‌ی از اسفند ۱۳۹۷ و با پایان دوران ریاست آیت‌الله آملی‌لاریجانی بر دستگاه قضایی، از تولیت حرم به قوه قضائیه بازگشت و با حکم رهبری ریاست این قوه را بر عهده گرفت و با مدیریتی وصف‌ناپذیر، تراز این دستگاه را پس از چند دهه ارتقا داد. رسیدگی فوری به پرونده‌ها و مشکلات قضایی مردم، بررسی قاطع پرونده‌های فساد و نهایتاً تدوین و نهایی کردن سند تحول قضایی و هوشمندسازی قوه قضائیه که تحولی مهم در اداره این قوه به شمار می‌رفت، از به‌یادماندنی‌ترین اقدامات آیت‌الله رئیسی در این جایگاه بود.

۷- ریاست جمهوری

از سال ۱۳۶۴ به عنوان جانشین دادستان به تهران آمد و به دنبال موفقیت‌وی در حل پرونده‌های قضایی پیچیده، امام خمینی (ره) طی احکام ویژه و مستقیم، ایشان و حجت‌الاسلام نیری را برای رسیدگی به مشکلات اجتماعی در برخی استان‌ها از جمله لرستان، کرمانشاه و سمنان مأمور کرد. تا سال ۱۳۷۳ در این سمت ماند.

۳- بازرسی کل کشور

سیدابراهیم رئیسی از سال ۱۳۷۳ و به مدت ۱۰ سال رئیس سازمان بازرسی کل کشور بود. سازمان بازرسی کل کشور در زمان تصدی ایشان با توسعه متوازن ساختاری مواجه و به عنوان یکی از ارکان نظارتی نظام جمهوری اسلامی تثبیت شد.

۴- معاون اول قوه قضائیه

سال ۱۳۸۳ بود که شهید آیت‌الله رئیسی به سمت معاون اول قوه قضائیه منصوب شد و ۱۰ سال در این سمت باقی ماند که هم‌زمان با دوره پنج‌ساله دوم ریاست مرحوم آیت‌الله هاشمی‌شاهرودی و دوره نخست آیت‌الله آملی‌لاریجانی بر قوه قضائیه بود.

۵- تولیت حرم رضوی

رئیس‌جمهور فقید ایران اسفند ۱۳۹۴ و با حکم رهبر معظم به مشهد رفت و پس از گذشت آیت‌الله واعظ‌طیسی تا اسفند ۱۳۹۷ به مدت سه سال تولیت آستان قدس رضوی را عهده‌دار شد. در این سال‌ها بود

حجت‌الاسلام رئیسی، خارج اصول را نزد آیت‌الله سیدمحمد حسن مرعشی‌شوشتری و آیت‌الله هاشمی‌شاهرودی و خارج فقه را نزد آیت‌الله آقامجتبی تهرانی و آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب تلمذ کرد و با اتمام دوره سطح حوزه توانست به دوره کارشناسی ارشد رشته حقوق خصوصی راه یابد و پس از دفاع از پایان‌نامه خویش با عنوان «ارث بلاوارث» در سال ۱۳۸۰ با قبولی در کنکور دکتری مدرسه عالی شهید مطهری در رشته فقه و حقوق خصوصی ادامه تحصیل دهد. سیدابراهیم رئیسی با تکمیل تحقیقات خود در رشته فقه و حقوق، موفق به اخذ مدرک عالی‌ترین سطح حوزه (سطح ۴) شد و در نهایت رساله دکتری خود را با عنوان «تعارض اصل و ظاهر در فقه و حقوق» دفاع کرد و با اخذ نمره ممتاز به درجه دکتری فقه و حقوق نائل آمد. وی در دوران نهضت اسلامی از طلاب مبارز بود و خاطراتی شنیدنی از آن روزها دارد. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، او در مناصب مختلف خدمت کرد.

۱- ۱۷-۱۳۵۶، آغاز فعالیت سیاسی

سیدابراهیم رئیسی ۱۷ ساله بود که اولین کنشگری مهم سیاسی‌اش را تجربه کرد. ۱۷ دی ۱۳۵۶ و در جریان اهانت روزنامه اطلاعات به امام خمینی، از طلابی بود که سال ۱۳۵۶ آغازگر جریان‌هایی علیه رژیم پهلوی بودند. همچنین در تجمعات و تحصن‌های علما و روحانیون در دانشگاه تهران حضور داشت. همچنین پس از پیروزی انقلاب اسلامی به دنبال شورش‌های مارکسیستی و ایجاد مشکلات متنوع در مسجد سلیمان، به همراه گروهی از طلاب به این منطقه رفت. حجت‌الاسلام‌المسلمین رئیسی در کارنامه مبارزاتی خود سابقه بازداشت از سوی ساواک را نیز دارد. ایشان در شرح ماجرا می‌گویند: «قبل از انقلاب یک بار در قم دستگیر شدم و آن هم موقعی بود که با دو نفر از طلبه‌ها داشتیم به یزد می‌رفتیم که در راه آن دستگیر شدیم. تصور می‌شد همراه ما اعلامیه‌های امام هست، البته هم‌راه بعضی از دوستان بود، ولی به شکلی جاسازی کرده بودند که کسی متوجه نشود که آنها هم متوجه نشدند».

در بهمن ۱۳۵۷ هنگامی که علما در اعتراض به بسته‌شدن فرودگاه‌ها و ممانعت از ورود امام، در دانشگاه تهران متحصن شدند، حجت‌الاسلام رئیسی نیز در دانشگاه تهران فعالیت داشت. خودش درباره آن روزها می‌گویند: «آن زمان آکه امام هنوز نیامده بودند، جزو جوانانی که در دانشگاه تهران فعالیت می‌کردند، بودم، البته نه به عنوان متحصنین، چون علما متحصن بودند. در تمام آن یک هفته تحصن آنجا حضور داشتم، البته می‌گویم که آقایان تا آمدن امام متحصن بودند، در جمع همین جوانان پرشور حضور داشتم». سرزدن به علمای تبعیدی زمان طاغوت از جمله آیت‌الله خامنه‌ای در ایرانشهر، آقای خالخلی در رفسنجان و آقای معادریخواه از جمله اقدامات ابراهیم جوان به همراه طلاب جوان دیگر بود.

سیدابراهیم رئیسی گرچه از آغاز به کار نظام جمهوری اسلامی مسئولیت‌های متعددی در کشور داشت، اما توده‌های مردم وقتی او را شناختند که با حکم رهبری تولیت حرم رضوی را بر عهده گرفت و رسماً خادم‌الرضا شد، با این حال او ج شهرت وی در میان مردم به کاندیداتوری او برای انتخابات ریاست جمهوری برمی‌گردد؛ زمانی که آیت‌الله رئیسی هدف شدیدترین حملات تخریبی قرار گرفت، اما به رغم اطلاع از خوب و بد رقیب، روی به تخریب متقابل نیارود و بر رعایت اخلاق انتخاباتی بافشاری کرد. او در آن انتخابات رأی نیارود، اما چهار سال بعد مجدداً کاندیدا و این بار رئیس‌جمهور شد؛ رئیس‌جمهوری برای مردم، خدمتگزار آیت‌الله رئیسی، دوری‌او از حاشیه‌های سیاسی، مردمی‌بودنش و حضور میدانی وی برای حل مشکلات مردم، خصیصه‌هایی بود که او را تبدیل به چهره‌های محبوب و مخلص در میان مردم کرد. برخی سفرهای استانی او را تخطئه کردند، برخی وی را مدبری غیر حرفه‌ای دانستند که به جای مدیریت از مرکز، شخصاً راهی شهرهای دیگری می‌شود. رهبری اما سفرهای او را تأیید کردند و رئیسی هم در همان مسیر، راه ریاست‌جمهوری‌اش را با مردم پیمود و در نهایت هم در مسیر همین سفرها و رصد میدانی مشکلات مردم، آسمانی شد.

دوران ریاست جمهوری او کوتاه بود، اما پر اثر و آنچنان نشسته در دل مردم که یک ملتی، دست به دعا شدند تا وی سالم به آغوش شان برگردد، گرچه تقدیر الهی به نحوی دیگر رقم خورد.

دوران حضور او در تولیت آستان قدس رضوی و نیز حضورش در قوه قضائیه و منصب‌های پیش از این هم، هر کدام در جایگاه خودش مؤثر بود، چنان که در همه آن مناصب رد و نشانه‌هایی از او باقی مانده که حتی اگر وی نه شهادت گونه و در مسیر خدمت به مردم، بلکه به درگذشتی عادی هم از دنیا می‌رفت، ماندگار بود، گرچه اکنون او با شهادت و نیمه‌تمام‌ماندن دوران ریاست جمهوری‌اش، جاودانه‌تر ماند و شهید جمهور شد. این مجموعه اندک، نگاهی گذرا به برخی اقدامات و دستاوردهای سیدابراهیم رئیسی است.

زندگینامه، تحصیلات

سیدابراهیم رئیس‌الساداتی معروف به رئیسی در سال ۱۳۳۹ در محله نوغان مشهد به دنیا آمد. او در حوزه علمیه قم، اصول فقه را نزد آیت‌الله مروی، معتبران را نزد آیت‌الله فاضل هرندی، رسائل را نزد آیت‌الله موسوی‌تهرانی، مکاسب محرمة را نزد آیت‌الله دوزدوانی، کتاب البیع مکاسب را نزد آیت‌الله خزعلی، خیرات مکاسب را نزد آیت‌الله ستوده و آیت‌الله طاهری خرم‌آبادی، کفایه را نزد آیت‌الله سیدعلی محقق داماد، تفسیر قرآن کریم را نزد آیت‌الله مشکینی و آیت‌الله خزعلی، شرح منظومه و فلسفه را نزد آیت‌الله احمد بهشتی و یک دوره شناخت را نزد آیت‌الله مطهری و نهج‌البلاغه را نزد آیت‌الله نوری‌هدایتی آموخت.